

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Tdo/20/2020
Identifikačné číslo spisu: 4417010211
Dátum vydania rozhodnutia: 31. marca 2021
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Bargel
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:4417010211.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Petra Paludu na neverejnom zasadnutí konanom 31. marca 2021 v Bratislave v trestnej veci obvineného S. U. pre prečin ublíženia na zdraví spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 156 ods. 1 Trestného zákona o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 4To/85/2017, z 30. novembra 2017 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku dovolanie obvineného S. U. o d m i e t a.

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky, sp. zn. 2T/46/2017, z 20. júla 2017 bol obvinený S. U. uznaný za vinného zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 156 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa dopustil na skutkovom základe, že

dňa 04.01.2017 v čase okolo 16.00 h, v H. T., v priestoroch opravovne mechanizmov nákladnej časti železničnej stanice, spoločne s už právoplatne odsúdeným N. Z., nar. XX.XX.XXXX fyzicky napadli na posteli sediaceho poškodeného F. Z. tak, že po vstupe do miestnosti bezdôvodne tohto strhli z postele na zem a následne ho začali päťami udierať a kopat' do oblasti hlavy a tiež kopat' do nôh, čím poškodenému F. Z., narodenému XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XXX/X, B. spôsobili zranenia, a to trieštivú zlomeninu nosových kostí obojstranne, tržnú ranu v oblasti nad ľavým obočím a ľavej ušnice, pomliaždenie ľavej časti tváre, pomliaždenie ľavého oka a pomliaždenie v oblasti pravého a ľavého stehna, s dobou liečenia a práceneschopnosti 14 až 21 dní.

Za to bol menovanému uložený podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona, s použitím § 38 ods. 4 Trestného zákona s poukazom na § 38 ods. 2, § 37 písm. m) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 18 (osemnásť) mesiacov, na výkon ktorého bol obvinený podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Postupom podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku súd prvého stupňa odkázal poškodenú spoločnosť: M., G., IČO: XX XXX XXX s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd rozhodujúci na podklade odvolania podaného obvineným rozhodol uznesením, sp. zn. 4To/85/2017, z 30. novembra 2017 tak, že podľa § 312 ods. 4 Trestného poriadku predseda senátu odvolacieho súdu zobral na vedomie späťvzatie odvolania obvineným S. U..

Obvinený S. U. podal prostredníctvom obhajcu proti uzneseniu odvolacieho súdu dovolanie, a to s poukazom na údajné naplnenie dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu) a podľa § 371 ods. 1 písm. l) Trestného poriadku (odvolací súd zamietol odvolanie podľa § 316 ods. 1, hoci na to neboli splnené zákonné dôvody, alebo zobral na vedomie späťvzatie odvolania obhajcom alebo osobou uvedenou v § 308 ods. 2 napriek tomu, že obvinený nedal výslovný súhlas na späťvzatie odvolania).

Obvinený v dovolaní namietal:

„Rozsudkom OS Nové Zámky pod č. k. 2T/46/2017, z 20. júla 2017, ktorý nadobudol právoplatnosť 30. novembra 2017 (uznesenie KS Nitra z 30. novembra 2017) som bol uznaný za vinného z prečinu ublíženia na zdraví spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 156 ods. 1 Trestného zákona, začo mi bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov s výkonom v ústave na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Ja som proti danému rozsudku v zákonnej lehote podal riadne odvolanie, nakoľko som mal námietky a nesúhlasil som s vykonaným dokazovaním ohľadne spáchania daného skutku, čo som aj podrobne rozviedol v rámci obsahu môjho odvolania. Uznesením Krajského súdu v Nitre pod č. k. 4To/85/2017, z 30. novembra 2017 bolo moje vzatie odvolania späťvzaté na vedomie, hoci ja som nemal vonkoncom záujem vziať späť moje odvolanie proti vyššie uvedenému rozsudku Okresného súdu Nové Zámky. Poukazujem na tú skutočnosť, že v tej dobe som podal aj sťažnosť ohľadne výmeny môjho vtedajšieho obhajcu, na skutočnosť ktorú som bol predsedom senátu odvolacieho súdu najprv dotazovaný a až následne aj na moje odvolanie proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky. Ja som v danej situácii a bez prítomnosti môjho obhajcu odpovedal v domnení, že sa to týka mojej sťažnosti, a preto som sa vyjadril tak, že to beriem späť. Ja som sa až vtedy dozvedel, že som mal vziať svoje odvolanie späť, kedy mi bolo doručené príslušné uznesenie odvolacieho súdu. Krajský súd v Nitre ako odvolací podľa môjho názoru konal evidentne v omyle, ktorý zapríčinil vydanie jeho rozhodnutia, ktoré týmto dovolaním napádam, pričom ja som situačne reagoval taktiež v omyle, ktorý vznikol opakovaným dotazom predsedu senátu, odvolacieho súdu na moju osobu ohľadne podaných mojich sťažností. Ja osobne nerozlišujem medzi sťažnosťou a odvolaním a bez prítomnosti obhajcu som na danú okolnosť rozličnosti nebol nikým poučený. Tvrdím teda, že som nemal záujem vziať späť moje odvolanie proti Rozsudku Okresného súdu v Nových Zámkach pod č. k. 2T/46/2017, zo dňa 20. júla 2017, a preto som toho názoru, že neboli splnené zákonné podmienky na nevykonanie verejného zasadnutia ohľadne môjho odvolania, a to dokonca bez prítomnosti môjho obhajcu. Ja som od samého začiatku môjho trestného stíhania preukazoval svoju nevinu a potom, čo som bol napriek tomu okresným súdom uznaný vinným a odsúdený, som práve mal vážny záujem o prešetrenie daného rozsudku odvolacím súdom, čo vyplýva aj zo všetkých mojich výpovedí a písomných vyjadrení vo veci a nemal som žiadny dôvod vziať svoje odvolanie späť. Prípustnosť dovolania odôvodňujem s poukazom na ustanovenie § 371 ods.1 písm. c) a písm. l) Trestného poriadku, nakoľko odvolací súd zobral na vedomie moje späťvzatie odvolania bez prítomnosti môjho obhajcu a bez poučenia mojej osoby ako obvineného o rozdielnosti sťažnosti a odvolania. Trvám na tom, že ja som dával výslovný súhlas v zmysle mojej prejavenej vôle k späťvzatiu sťažnosti ohľadne výmeny môjho vtedajšieho obhajcu a nie k späťvzatiu môjho odvolania proti rozhodnutiu okresného súdu. Pokiaľ si odvolací súd náležite nepreveril, aký bol môj skutočný úmysel a nepoučil ma v danom smere bez obhajcu, tak to nemôže byť na škodu mojej osoby so znevýhodnením mojich práv, ktoré sú zabezpečené aj Ústavou Slovenskej republiky. Procesným postupom odvolacieho súdu v omyle bez preverenia zásadných skutočností v súvislosti s podaným riadnym opravným prostriedkom mi ako obvinenému bola znemožnená ďalšia účasť na verejnom zasadnutí, ktorého výsledok mohol mať zásadný význam v prospech mojej osoby v rámci spravodlivého súdneho procesu. Na základe všetkých horeuvedených skutočností, preto týmto cestou svojho ustanoveného obhajcu podávam toto dovolanie a navrhujem, aby odvolací súd v zmysle § 384 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo napadnutému rozhodnutiu. V prípade zistenia dôvodov dovolania, na ktoré som poukázal, zároveň navrhujem v zmysle § 386 ods. 2

Tr. por., aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a v zmysle § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal odvolaciemu súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol."

K dovolaniu sa vyjadrila prokurátorka v podstate nasledovne:

„Vykonaním dokazovaním na hlavnom pojednávaní a vyhodnotením vykonaných dôkazov jednotlivo ako aj v ich vzájomných súvislostiach, súd v zmysle zásady bezprostrednosti a ústnosti preukázal, že odsúdený S. U. sa dopustil predmetného skutku spolu s odsúdeným N. Z.. Jeho obhajoba bola v plnom rozsahu vyvrátená výpoveďou poškodeného a s jeho korešpondujúcimi dôkazmi. Poškodený od začiatku trestného stíhania i počas hlavného pojednávania zotrval na svojom stanovisku, pričom na hlavnom pojednávaní popísal zhodne, že práve S. U. ho strhol z postele a ako prvý ho ležiaceho na zemi udieral do hlavy. Poškodený si ďalší priebeh útoku nepamätal, pretože podľa záverov znaleckého posudku znalca z odboru zdravotníctva, podľa ktorého strata pamäti v dôsledku otrasu mozgu, ktorý poškodený utrpel, je jedným z týchto príznakov. Spáchanie trestného činu je mu preukázané i ďalšími svedeckými výpoveďami vykonanými v prípravnom konaní ako i na hlavnom pojednávaní. Na základe takto vykonaného dokazovania súd správne dospel k záveru, že zranenia poškodeného tak, ako vyplývajú zo znaleckého posudku, spôsobil odsúdený S. U. spoločným konaním s už právoplatne odsúdeným N. Z.. Takto vykonaným dokazovaním v prípravnom konaní ako i na hlavnom pojednávaní, neboli porušené práva obvineného na obhajobu, pretože na všetkých úkonoch už teraz s odsúdeným S. U., bol prítomný obhajca, ktorý v plnom rozsahu zabezpečoval ochranu jeho zákonných záujmov a práv. I zo samotného znaleckého psychiatrického posudku nevyplývala skutočnosť, že by odsúdený S. U. v čase skutku trpel nejakou duševnou chorobou, ktorá by mala vplyv na jeho vnímanie prípadne, rozhodovanie ako i na to, že by nebol chápal zmysel trestného konania. Odsúdený S. U. pred otvorením verejného zasadnutia odvolacieho súdu (termín, ktorého bol určený na deň 30. november 2017) výslovne vyhlásil, že odvolanie proti napadnutému rozsudku podľa § 312 odsek 2 veta prvá Trestného poriadku berie späť. Preto žiadna zo skutočností zistených z predloženého spisu, ani zákonná prekážka vyplývajúca z citovaných uznesení Trestného poriadku nebránila tomu, aby späťvzatie odvolania obžalovaným podaného proti napadnutému rozsudku bolo vzaté súdom na vedomie. Podľa § 312 odsek 3 Trestného poriadku odvolanie podané v prospech obžalovaného obhajcom, inou oprávnenou osobou alebo zákonným zástupcom môže byť vzaté späť len s výslovným súhlasom obžalovaného. Zákon v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku výslovne požaduje, aby išlo o porušenie zásadné a musí ísť o porušenie, ktoré zásadným spôsobom zasahuje do možnosti obvineného uplatniť si svoje základné právo brániť sa proti tvrdeniam obžaloby. Mám za to, že zákon má na mysli najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe, teda stav, keď obvinený po určitú časť trestného konania nemal obhajcu napriek tomu, že ho mal mať a zároveň orgány činné v trestnom konaní alebo súd, v tomto čase vykonávali úkony trestného konania, ktoré smerovali k vydaniu meritórneho rozhodnutia, ktoré bolo napadnuté dovolaním. Nie však každé porušenie práva obvineného na obhajobu môže mať za následok konštatovanie naplnenia dovolacieho dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 odsek 1 písmeno c) Trestného poriadku, pretože zákon výslovne požaduje, aby išlo o porušenie zásadné. Takéto porušenie musí teda byť kardinálnym a musí kľúčovým spôsobom zasiahnuť do možnosti obvineného uplatniť svoje základné právo brániť sa proti tvrdeniam obžaloby. Prípadné porušenie práva na obhajobu, pokiaľ sa zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, preto samo o sebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 odsek 1 písm. c) Trestného poriadku. Som toho názoru, že okresný súd a v nadväznosti naň krajský súd sa pri svojom rozhodovaní nedopustil žiadnych hmotnoprávných ani procesných pochybení. Rozhodnutia uvedených súdov považujem za zákonné a odôvodnené, pričom v rámci trestného konania na súde bol správne a úplne zistený skutkový stav a obžalovanému S. U. bol uložený trest, ktorý rešpektoval všetky ustanovenia Trestného zákona vzťahujúce sa na ukladanie trestov a boli zásadným spôsobom zachované jeho práva na obhajobu. Mám za to, že nebol naplnený ani dovolací dôvod podľa § 371 odsek 1 písmeno l) Trestného poriadku, pretože odvolací súd pred rozhodnutím skúmal a zistil, že obžalovaný po tom, čo mu bol odsudzujúci rozsudok oznámený vyhlásením na hlavnom pojednávaní súdu prvého stupňa, podal proti nemu odvolanie, ktoré odôvodnil jednak sám ako aj ďalším písomným podaním ustanovenou obhajkyňou a pred otvorením verejného zasadnutia Krajským súdom v Nitre vyhlásil, že odvolanie ním napadnutého rozsudku podľa § 312 odsek 2 Trestného poriadku berie späť. Pokiaľ ide o obsah dovolania toto považujem za účelové, v snahe odsúdeného zbaviť sa viny a trestnej zodpovednosti. Vychádzajúc z uvedeného som názoru, že v

danom prípade nie sú naplnené dôvody dovolania tak, ako to vyplýva z § 371 Trestného poriadku, a preto navrhuje, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písmeno c) Trestného poriadku dovolanie odsúdeného na neverejnom zasadnutí, bez preskúmania veci, odmietol."

Na vyjadrenie prokurátorky reagoval obvinený takýmto spôsobom:

„Dňa 11. júna 2020 mi bolo doručené vyjadrenie prokuratúry Nové Zámky k podanému dovolaniu. Nakoľko nemôžem súhlasiť s vyjadrením prokurátora zasielam Vám tento dodatok. Trvám na svojej nevine, a preto musím poukázať na zavádzajúce vyjadrenie prokurátora. Pri začatí vyšetrovania činu bol vypočutý samotný poškodený a niekoľko svedkov. Mám za to, že rozpory v ich výpovediach neboli odstránené. Boli použité len časti výpovedí, a to práve tie ktoré vyhovovali súdu na moje odsúdenie. Preto chcem poukázať na tvrdenia súdu, že som bol usvedčený práve výpoveďou samotného poškodeného. Je až neuveriteľné že prokurátor takéto tvrdenie dá dokonca aj na papier. V prvej výpovedi poškodený uvádza, že prišli dve osoby no neuvádza kto ho fyzicky napadol. Uvádza len toľko, dostal som úder do hlavy, neviem ani kto ten úder zasadil. Čo potvrdila aj lekárska správa, v ktorej ošetrojúci lekár uvádza, pacient sa prebral z kómy a nevedel uviesť, čo sa stalo, nakoľko mal výpadok pamäte. Ďalší svedok uviedol, na druhý deň t. j. 5. apríla som bol za ním v nemocnici, chcel som sa s ním rozprávať, čo a prečo sa to stalo, ale nebavili sme sa o tom, lebo si nič nepamätal. Samotný poškodený uviedol, že si na nič nespomína, nakoľko mal otras mozgu. Otras mozgu znamená, že mozog je dočasne nečinný, a tým pádom nemôže nič ukladať do pamäte, z toho dôvodu si človek nedokáže spomenúť na dej. Poškodený je pravdepodobne výnimočný človek, ktorý dokázal vytiahnuť neuložené spomienky, ktoré uložil nečinný mozog. Tiež chcem poukázať na priznanie vtedy obv. Z., ktoré nebolo brané do úvahy. Nemôžem súhlasiť s vyjadrením súdu. Po celú dobu vyšetrovania som dokazoval svoju nevinu, preto nemôžem súhlasiť, aby výrok súdu nadobudol právoplatnosť len na základe omylu, ku ktorému došlo. Nemôžem súhlasiť ani s tým, že právoplatnosť nadobudol aj za cenu porušenia mojich základných práv. Keď ma súd za to, že bola dodržaná zákonnosť a za skutok som vinný, nevidím problém v tom, aby sa konalo jediné pojednávanie, na ktorom by došlo k prípadnej náprave. Poukazuje sa len na omyl, ku ktorému došlo na pojednávaní na Krajskom súde Nitra. Verím, že tento omyl nebude použitý ako zástera, ktorá zakryje chyby v našom súdnictve".

Prokurátorka v reakcii na podanie obvineného v zásade zopakovala svoje predchádzajúce vyjadrenie.

Na to obvinený ešte reagoval podaním označeným ako „Odpor“, v ktorom uviedol:

„Bolo mi doručené vyjadrenie k dovolaniu, ktoré som podával dňa 19. mája 2020. V tomto vyjadrení sa prokurátor vyjadruje o účelovosti, s čím nemôžem súhlasiť, práve naopak musím reagovať na jeho poslednú vetu. Navrhujem dovolanie odsúdeného zamietnuť bez preskúmania veci a preštudovania spisu. Nechápem takýto postup. Ja žiadam len nápravu v mojom odsúdení a takéto vyjadrenie mi pripadá ako prebrať veci pri káve a chyby nechať chybami, preto s takýmto postupom nemôžem súhlasiť. Bol som odsúdený za skutok, ktorý som nespáchal. Súd nebral do úvahy písomné priznanie sa spoluobvineného Z., taktiež nebral do úvahy lekárske vyjadrenie ošetrojúceho lekára, ktorý potvrdil, že poškodený nevedel uviesť, čo a ako sa stalo, čím potvrdil výpoveď sv. R., ktorý sa zhodne vyjadril, že poškodený si nič nepamätá, čím sa zároveň potvrdzuje samotná prvá výpoveď poškodeného, v ktorej sám uvádza, že nevie ani kto mu zasadil prvý úder, ktorý ho dostal do kómy. Súd sa prikláňal, len jednej zo zavádzajúcich výpovedí, ktorá je v rozpore z výpoveďami, ktoré poškodený neskôr uvádzal. Ako som už poukazoval v mojom dodatku k dovolaniu. Nie je možné si na niečo spomenúť, keď je človek v kóme a jeho mozog je dočasne vypnutý, čo znamená, že nemôže ukladať do pamäte, čo súd prezentoval presne opačne. Máme zákony, ktoré má dodržiavať každý nie len ľudia, ktorí sú nepohodlní, preto trvám na prešetrení celej veci tak, ako to zákon uvádza a nie tak, ako navrhuje prokurátor, aby zakryl chyby súdu. Ak sa majú takéto nedostatky riešiť týmto spôsobom, potom je nepochopiteľné na čo Vy ako kontrolný úrad vlastne ste. Verím, že môj podnet chápete a dostatočne prešetrite."

+ + +

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) predovšetkým skúmal, či podané dovolanie má všetky obsahové a formálne náležitosti a či je prípustné a dospel k záveru, že dovolanie obvineného je potrebné odmietnuť, nakoľko je zjavné, že v predmetnej veci nie sú splnené podmienky dovolania podľa § 372 Trestného poriadku.

Obvinený S. U. v danej veci navyše podal obsahovo totožné dovolanie [aj v dôvodoch dovolania § 371 ods. 1 písm. c) a písm. l) Trestného poriadku], o ktorom už bolo rozhodnuté uznesením najvyššieho súdu, sp. zn. 6Tdo/40/2018, z 24. októbra 2018, a to tak že ho podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku odmietol.

Najvyšší súd sa stotožňuje s predchádzajúcim uznesením dovolacieho súdu, odkazuje naň vo všeobecnosti a konkrétnejšie predovšetkým v časti:

„V predmetnej trestnej veci obvinený S. U. proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky z 20.07.2017, sp. zn. 2T 46/2017, podal riadny opravný prostriedok, a teda využil svoje právo na podanie riadneho opravného prostriedku (v danom prípade odvolania). Ako však vyplýva zo zápisnice o verejnom zasadnutí konanom 30. novembra 2017 na Krajskom súde v Nitre, obvinený urobil ústny prejav pred trojčlenným senátom krajského súdu, pred prítomnou prokurátorkou Krajskej prokuratúry Nitra a pred zapisovateľkou, navyše za prítomnosti eskorty, že netrvá na podanom odvolaní a podané odvolanie berie výslovne späť. Najvyšší súd len pripomína, že takémuto prejavu vôle, nie je nutné nič vytknúť. Navyše, k prejavu vôle obvineného nedošlo na verejnom zasadnutí, kde by samozrejme z pohľadu povinnej obhajoby musel byť prítomný obhajca, ale došlo k nemu ešte pred jeho otvorením, čo Trestný poriadok pripúšťa a o danom uznesení o späťvzátí odvolania nerozhodoval senát, ale predseda senátu. Predseda senátu mohol rozhodnutie podľa § 312 ods. 4 Tr. por. urobiť aj na základe písomného prejavu obvineného, a to „od stola“, pretože mu to zákon umožňuje“.

Podľa prvej vety § 372 ods. 1 Trestného poriadku oprávnené osoby okrem ministra spravodlivosti môžu podať dovolanie len vtedy, ak využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté.

Podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak nie sú splnené podmienky dovolania podľa § 372 alebo § 373 ani po postupe podľa § 379 ods. 1.

Vzhľadom na vyššie uvedené, dovolací súd ustálil, že v danom prípade nebola splnená základná podmienka na podanie dovolania obvineným. Preto nezostalo najvyššiemu súdu nič iné, ako dovolanie obvineného S. U. odmietnuť podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

